

**РЕЗУЛЬТАТИВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
У 2017 РОЦІ**

I. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

У 2017 р. науково-дослідні установи Національної академії правових наук України проводили фундаментальні дослідження відповідно до Зведеного плану науково-дослідних робіт НАПрН України на 2017 р., затвердженого постановою президії №97/7 від 21 червня 2016 р.

Дослідження здійснювалися за **35 фундаментальними темами**, з яких **12 тем** – завершено. Зокрема, Науково-дослідним інститутом вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса досліджувалося 6 тем, Науково-дослідним інститутом державного будівництва та місцевого самоврядування – 5, Науково-дослідним інститутом приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака – 8, Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності – 8, Науково-дослідним інститутом інформатики і права – 4, Науково-дослідним інститутом правового забезпечення інноваційного розвитку – 4.

Упродовж 2017 року співробітниками **НДІ вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса** проводилися фундаментальні дослідження за такими темами:

1. «Проблеми формування сучасної доктрини кримінального права України». Термін виконання: 2017 р. – 2021 р. Науковий керівник – Тацій В. Я.

2. «Теоретичні питання удосконалення кримінально-виконавчого законодавства України та практики його застосування». Термін виконання: 2017 р. – 2021 р. Науковий керівник теми – Степанюк А. Х.

3. «Стратегія зменшення можливостей вчинення злочинів: теорія та практика». Термін виконання: 2017 р. – 2020 р. Науковий керівник теми – Голіна В. В.

4. «Кримінологічні проблеми корупції у приватній сфері». Термін виконання 2017 р. – 2020 р. Науковий керівник теми – Головкін Б. М.

5. «Теоретичні основи якості кримінального процесуального законодавства України». Термін виконання: 2017 р. – 2021 р. Науковий керівник теми – Шило О. Г.

6. «Науково-технічне забезпечення слідчої діяльності в умовах змагального кримінального процесу». Термін виконання: 2017 р. – 2021 р. Науковий керівник теми – Шепітько В. Ю.

У звітному році **співробітниками НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування** проводилися фундаментальні дослідження за такими темами:

1. «Ефективізація юридичних гарантій прав людини в Україні (загальнотеоретичні аспекти)». Термін виконання: 2017 р. – 2019 р. Науковий керівник теми – Рабінович П. М.

2. «Правові засоби протидії корупції в системі державної служби». Термін виконання: 2014 р. – 2017 р. Науковий керівник теми – Гаращук В. М.

3. «Правові засади системної співпраці в рамках Угоди про асоціацію між Україною і Європейським Союзом». Термін виконання: 2014 р. – 2017 р. Науковий керівник теми – Трагнюк О. Я.

4. «Державно-владні інституції в організаційно-правовому механізмі реалізації Конституції України» Термін виконання: 2014 р. – 2017 р. Науковий керівник теми – Данільян О. Г.

5. «Проблеми правового регулювання територіальної організації влади в Україні». Термін виконання: 2014 р. – 2017 р. Науковий керівник теми – Любченко П. М.

У 2017 році співробітниками **НДІ приватного права та підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака** проводилися фундаментальні дослідження за такими темами:

1. «Шляхи удосконалення правового регулювання відносин власності в Україні». Термін виконання: 2013 р. – 2017 р. Науковий керівник теми – Луць В. В.

2. «Адаптація корпоративного законодавства України до права Європейського Союзу». Термін виконання: 2017 р. – 2019 р. Науковий керівник теми – Васильєва В. А.

3. «Договірне регулювання приватноправових відносин у цивільному праві України». Термін виконання: 2016 р. – 2020 р. Науковий керівник теми – Гриняк А. Б.

4. «Приватноправові проблеми реалізації євроінтеграційної стратегії України». Термін виконання: 2017 р. – 2020 р. Науковий керівник теми – Кочин В. В.

5. «Правове забезпечення стабільності цивільного обороту». Термін виконання: 2013 р. – 2017 р. Науковий керівник теми – Беляневич О. А.

6. «Забезпечення оптимального співвідношення приватних і публічних інтересів в державному регулюванні підприємницької діяльності». Термін виконання: 2013 р. – 2017 р. Науковий керівник теми – Безух О. В.

7. «Наукові підходи до удосконалення цивільного та господарського судочинства в світлі судової реформи». Термін виконання: 2016 р. – 2020 р. Науковий керівник теми – Бобрик В. І.

8. «Інституційно-правове забезпечення майнових інтересів держави та суб'єктів приватного права в умовах регіональної нестабільності». Термін виконання 2017 р. – 2021 р. Науковий керівник – Король В. І.

Упродовж 2017 року співробітниками **НДІ інтелектуальної власності** проводилися фундаментальні дослідження за такими темами:

1. «Юрисдикційна форма захисту авторського права і суміжних прав». Термін виконання: 2016 р. – 2020 р. Науковий керівник теми – Штефан О. О.

2. «Правова охорона нетипових (некласичних) об'єктів авторського права». Термін виконання: 2016 р. – 2020 р. Наукові керівники теми – Мироненко Н. М., Штефан О. О.

3. «Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності: шляхи удосконалення законодавства та правозастосування». Термін виконання: 2016 р. – 2020 р. Наукові керівники теми – Дорошенко О. Ф., Петренко С. А.

4. «Стан та напрями розвитку державної політики в сфері боротьби з порушеннями прав інтелектуальної власності» Термін виконання: 2017 р. – 2021 р. Наукові керівники теми – Орлюк О. П., Мироненко Н. М.

5. «Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності». Термін виконання: 2013 р. – 2017 р. Наукові керівники теми – Орлюк О. П., Андрощук Г. О.

6. «Дослідження економіко-правових проблем інтенсифікації сфери інтелектуальної власності України під впливом нових викликів розвитку неоекономіки». Термін виконання: 2017 р. – 2021 р. Наукові керівники теми – Орлюк О. П., Бутнік-Сіверський О. Б.

7. «Дослідження договірних форм реалізації майнових прав інтелектуальної власності». Термін виконання: 2013 р. – 2017 р. Наукові керівники теми – Мироненко Н. М., Кашинцева О. Ю, Пічкур О. В.

8. «Гармонізація прав людини і прав інтелектуальної власності у сфері медицини і фармації». Термін виконання: 2015 р. – 2018 р. Наукові керівники теми – Мироненко Н. М., Кашинцева О. Ю.

У звітному році співробітниками **НДІ інформатики і права** проводилися дослідження за такими темами:

1. «Теоретико-правові основи формування та розвитку інформаційного суспільства». Термін виконання: 2013 р. – 2017 р. Науковий керівник теми – Пилипчук В. Г.

2. «Науково-методичне, правове та інформаційне забезпечення формування національної інтегрованої системи нормативно-правових актів в умовах децентралізації в Україні». Термін виконання: 2016 р. – 2020 р. Науковий керівник теми – Корж І. Ф.

3. «Теоретичні та організаційно-правові основи забезпечення кібербезпеки в Україні». Термін виконання: 2017 р. – 2021 р. Науковий керівник теми – Довгань О. Д.

4. «Теоретико-методологічні засади правового регулювання в умовах використання технологій інтернет речей». Термін виконання: 2017 р. – 2019 р. Науковий керівник теми – Баранов О. А.

У 2017 році співробітниками **НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку** проводилися фундаментальні дослідження за такими темами:

1. «Правове забезпечення адаптації інвестиційної моделі розвитку економіки України та ринків фінансових послуг до права Європейського Союзу». Термін виконання: 2015 р. – 2017 р. Науковий керівник теми – Глібко С. В.

2. «Правове та законодавче забезпечення економічної безпеки України». Термін виконання: 2015 р. – 2017 р. Науковий керівник теми – Білоусов Є. М.

3. «Правове забезпечення віртуалізації інфраструктури національної економіки України». Термін виконання: 2017 р. – 2019 р. Науковий керівник теми – Єфремова К. В.

4. «Правове забезпечення функціонування національної інноваційної системи в сучасних умовах». Термін виконання: 2017 р. – 2020 р. Наукові керівники теми – Глібко С. В., Давидюк О. М.

Усі завдання та результативні показники, передбачені паспортами бюджетних програм та договорами, по кожній фундаментальній темі виконані на 100 %, а по деяким показникам навіть перевиконані.

II. НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЛЯ ДЕРЖАВНИХ ТА НЕДЕРЖАВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗА ГОСПОДАРСЬКИМИ ДОГОВОРАМИ

Національна академія правових наук України значну увагу приділяє диверсифікації джерел фінансування, зокрема пошуку позабюджетних джерел, участі у конкурсах наукових проєктів (грантах). Наукові установи академії шляхом укладення господарських договорів на виконання наукових досліджень, проведення експертиз тощо надають послуги наукового й юридичного характеру зацікавленим державним та недержавним організаціям.

Так, у звітному періоді установи академії уклали господарські договори на загальну суму **4 млн. 543 тис. грн.**, зокрема:

Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності – на суму 1 млн. 223 тис. 700 грн.;

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса – на загальну суму 1 млн. 94 тис. 500 грн.;

Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака – на суму 797 тис. 300 грн.;

Науково-дослідний інститут інформатики і права – на суму 646 тис. 600 грн.;

Науково-дослідний інститут правового забезпечення інноваційного розвитку – на суму 409 тис. 600 грн.;

Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування – на суму 371 тис. 300 грн.;

Київський регіональний центр – на суму 681 тис. 500 грн.;

Президія НАПрН України – на суму 237 тис. 100 грн.

З жовтня 2017 року президія Національної академії правових наук України за фінансової підтримки Словацької агенції розвитку міжнародного співробітництва реалізує проєкт «Права біженців і внутрішньо переміщених осіб: кращі європейські практики та шляхи їх імплементації». Проєкт триватиме до вересня 2018 року та буде реалізований у Харківській, Луганській та Донецькій областях. Результати дослідження та практичні рекомендації будуть презентовані службовцям державної влади, місцевого самоврядування, представникам громадських організацій у Донецькій,

Луганській та Харківських областях. Загальний бюджет проекту 99 тис. євро, що складає більше 3 млн. грн.

12 жовтня 2017 р. Науково-дослідним інститутом приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України отримано грант від Товариства Макса Планка на проведення дослідження в Інституті Макса Планка з порівняльного та міжнародного приватного права (м. Гамбург) за темою «Правова природа відносин у невідприємницьких організаціях в Україні та державах – членах ЄС».

III. НАУКОВІ ВИСНОВКИ ДЛЯ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Одним із статутних завдань академії є виконання замовлення центральних органів державної влади стосовно розроблення засад наукової та правової політики, вивчення й узагальнення механізмів реалізації законодавчих актів, підготовка практичних рекомендацій щодо вдосконалення їх діяльності. Установи академії досить плідно співпрацюють з Президентом України, Верховною Радою України, її комітетами, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Урядовим уповноваженим у справах Європейського суду з прав людини, Національним агентством з питань запобігання корупції, Кабінетом Міністрів України, Радою національної безпеки і оборони, Міністерством юстиції України, Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством освіти і науки України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, іншими міністерствами та центральними органами державної влади.

Структурні підрозділи академії значну увагу приділяли співпраці з вищими судовими органами – Конституційним Судом України, Верховним Судом України, Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищим господарським судом України, Вищим адміністративним судом України, а також із правоохоронними органами – Службою безпеки України, Генеральною прокуратурою України тощо.

Так, упродовж **2017 року** науково-дослідними інститутами академії для центральних органів державної влади було **підготовлено 128 наукових висновків, пропозицій, рекомендацій та експертиз до нормативно-правових актів.**

IV. НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ НА ЗАМОВЛЕННЯ РЕГІОНІВ

Академія тісно співпрацює не лише з центральними органами державної влади, а й місцевими органами державної влади та органами місцевого самоврядування. З метою підвищення ролі правової науки в розробці та реалізації ефективної регіональної політики та координації наукових досліджень у галузі держави та права всіх установ академією було створено регіональні наукові центри: у червні 1994 р. – Київський

регіональний центр, у червні 2009 р. – Донецький та Західний регіональні центри, у березні 2011 р. – Південний регіональний центр.

Основними завданнями регіональних наукових центрів є сприяння місцевим органам державної влади та органам місцевого самоврядування у здійсненні ефективної правової політики у відповідних регіонах України; планування та координація науково-дослідної діяльності у галузі держави та права дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів академії, а також усіх установ академії (лабораторій, інших наукових підрозділів), що знаходяться у відповідних регіонах; координація діяльності по формуванню та реалізації науково-технічних програм у галузі держави і права з МОН України, НАН України та галузевими академіями у регіонах України; проведення на замовлення місцевих органів державної влади, органів місцевого самоврядування, правоохоронних та судових органів, громадських організацій, інших юридичних осіб чи фізичних осіб наукових досліджень, підготовка експертних висновків, юридичних довідок тощо; проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень; організацію та проведення наукових конференцій, круглих столів, семінарів та інших наукових заходів; здійснення просвітницької діяльності, сприяння підвищенню інтелектуального потенціалу у відповідних регіонах України; інтеграцію юридичної науки та освіти тощо.

Так, Київським регіональним центром у 2017 р. підготовлено 5 наукових висновків для комітетів Верховної Ради України, 1 науковий висновок для Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ. Підготовлені пропозиції та зауваження до 19 проектів Методичних рекомендацій Генеральної прокуратури України. Надано 22 висновки науково-правової експертизи за господарськими договорами на запит державних (комунальних) і приватних суб'єктів права.

Донецьким регіональним науковим центром у 2017 р. надано 5 наукових висновків на запит Вищого адміністративного суду України та 2 експертні висновки до діючого законодавства на запит Національної академії наук України. Донецький регіональний центр виступив організатором та співорганізатором 3-х наукових заходів, у тому числі 2-х міжнародних конференцій.

У зв'язку з проведенням антитерористичної операції у Донецькій області, регіональний центр був переведений у м. Дніпро (постанова президії НАПРН України від 7 листопада 2014 р., № 89/14).

Західним регіональним науковим центром у 2017 р. надано 2 наукових висновки для Верховного Суду України, 1 – для Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, 1 – для Генеральної прокуратури України та 3 – для Вищої ради правосуддя. Західний регіональний науковий центр виступив організатором та співорганізатором 11 наукових заходів, у тому числі 5 міжнародних конференцій.

Південний регіональний науковий центр у 2017 р. надав 49 наукових висновків щодо правозастосовної діяльності для центральних, місцевих, судових і правоохоронних органів. Члени Південного регіонального

наукового центру за власною ініціативою взяли участь у розробці та доопрацюванні 8 проектів нормативно-правових актів.

У звітному періоді установами академії здійснено цілу низку наукових досліджень для Харківської обласної державної адміністрації, Харківської міської ради, а також проведено наукові дослідження для обласних, міських та районних правоохоронних і судових органів у Київській, Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій, Полтавській, Запорізькій, Сумській, Тернопільській, Черкаській, Львівській та інших областях.

Так, для органів державного управління на місцях, органів місцевого самоврядування, правоохоронних і судових органів, державних підприємств, установ та організацій, навчальних закладів здійснено: розробку проектів нормативно-правових актів, їх наукову експертизу, аналіз чинного законодавства з окремих питань, надано пропозиції щодо його вдосконалення, консультації тощо.

У цілому науково-дослідними інститутами академії за звітний період на замовлення регіонів було проведено **41 наукове дослідження**, за якими надані експертні висновки, пропозиції та зауваження до нормативно-правових актів. Зокрема, Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування надав 21 висновки, пропозиції та зауваження, Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності – 17 наукових досліджень об'єктів інтелектуальної власності, Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса – 3 висновки.

V. УЧАСТЬ АКАДЕМІЇ У ЗАКОНОПРОЕКТНІЙ РОБОТІ

Важливим напрямком науково-дослідницької діяльності інститутів академії є розробка і правова експертиза законопроектів та інших нормативно-правових актів, внесення відповідних змін, розробка рекомендацій та пропозицій, що є також однією з форм упровадження результатів наукової діяльності. Так, на виконання бюджетної програми 6581040 «Фундаментальні дослідження, прикладні наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері законодавства і права, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури» науково-дослідні інститути академії взяли участь у розробці **39 проектів законів та інших нормативно-правових актів**.

На виконання бюджетної програми 6581020 «Наукова і організаційна діяльність президії Національної академії правових наук України» було підготовлено **25 проектів законів та інших нормативно-правових актів**.

Академіки та члени-кореспонденти Національної академії правових наук України взяли участь у розробці близько **240 проектів законів та інших нормативно-правових актів**, серед яких можна виокремити: проект Кодексу кримінальних проступків, Трудовий кодекс України, проекти Законів України «Про юридичну (правничу) освіту і загальний доступ до

правничої професії», «Про Конституційний Суд України», «Про Вищий антикорупційний суд України», «Про національну антикорупційну стратегію на 2018-2020 роки», «Про Національну систему охорони інтелектуальної власності в Україні», «Про порядок утворення, ліквідації районів, встановлення і зміни їх меж», «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях Донецької і Луганської областей», «Про екологічне підприємство», «Про кримінологічну експертизу» та ін.

Провідні фахівці установ академії на постійній основі беруть участь у діяльності близько **30 робочих груп** із розроблення законів та інших нормативно-правових актів, серед яких слід виділити: **Конституційну Комісію**, утворену Указом Президента України від 3 березня 2015 р. (членами Комісії є: Буроменський М. В., Головатий С. П., Заєць А. П., Козюбра М. І., Колісник В. П., Копиленко О. Л., Кубко Є. Б., Кузнєцова Н. С., Подцерковний О. П., Серьогіна С. Г., Тимченко І. А., Шемшученко Ю. С.). Комісія створена з метою напрацювання узгоджених пропозицій щодо змін до Конституції України із залученням до цієї роботи представників різних політичних сил, громадськості, вітчизняного та міжнародного експертного середовища, сприяння досягненню громадського та політичного консенсусу щодо вдосконалення конституційного регулювання суспільних відносин в Україні.

Провідні фахівці академії входять до складу **Ради з питань судової реформи**, утвореної Указом Президента України від 27 жовтня 2014 р. (членами Ради є Баулін Ю. В., Козюбра М. І., Кузнєцова Н. С.). Основним завданням Ради є підготовка й подання Президентові України пропозицій стосовно стратегії реформування судустрою та судочинства, інших суміжних правових інститутів, розроблення планів дій щодо впровадження цієї стратегії тощо.

VI. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

На сьогоднішній день основні цілі та напрямки державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності визначає **Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки»** в редакції від 16 січня 2016 р.

3 березня 2016 р. на загальних зборах академії затверджено Стратегію розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2016-2020 роки, складовою частиною якої є Пріоритетні напрями розвитку правової науки на 2016-2020 роки, що мають стати орієнтиром для наукових установ у визначенні тематики наукових досліджень.

Постановою президії НАПрН України від 3 липня 2017 р., №103/4 для науково-дослідних інститутів затверджено 12 нових фундаментальних тем, дослідження яких буде провадитись упродовж 3-5 років.

Відповідно до вимог Міністерства економічного розвитку і торгівлі України Національна академія правових наук України здійснює планування

власної наукової діяльності в середньостроковій перспективі на три найближчих роки. Тому кожен Інститут постійно розробляє перспективні плани наукових досліджень на кожні наступні 3 роки.

VII. УЧАСТЬ В ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННІ НАУКОВИХ ЗАХОДІВ: КОНФЕРЕНЦІЙ, СЕМІНАРІВ, «КРУГЛИХ СТОЛІВ» ТОЩО

З метою обговорення актуальних питань правознавства, що розробляються в рамках тем наукового дослідження за участю як співробітників інститутів, так і науковців провідних наукових, науково-дослідницьких та освітніх центрів України, правознавців, регулярно проводилися наукові конференції, семінари, «круглі столи» тощо.

Загалом у 2017 р. науково-дослідні інститути виступили організаторами та співорганізаторами **45 наукових заходів** – конференцій, семінарів, «круглих столів», читань. Загалом члени Національної академії правових наук України та науковці її структурних підрозділів у 2017 р. взяли участь у близько **450 наукових заходах**.

Важливою подією у науковому житті академії стало проведення 3-6 жовтня 2017 р. **I Харківського міжнародного юридичного форуму «Право та проблеми сталого розвитку у глобалізованому світі»**. Співорганізаторами виступили Харківська обласна державна адміністрація, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого та Національна академія правових наук України.

У межах форуму було проведено 31 науковий захід (семінари, конференції, симпозіуми тощо). Загалом у них взяло участь близько 600 учасників, які представляли 21 країну та провідні міжнародні організації (Офіс Ради Європи в Україні, Організація з безпеки та співробітництва в Європі, Агентство США з міжнародного розвитку, Фонд народонаселення Організації Об'єднаних Націй). У роботі Форуму взяли участь Генеральний прокурор України Ю. В. Луценко, міністр юстиції П. Д. Петренко, директор Національного антикорупційного бюро А. В. Ситник, представники Верховної Ради України, Служби безпеки України, Національного агентства з питань запобігання корупції, Міністерства внутрішніх справ України, Вищих судових органів тощо.

15 вересня 2017 р. Національна академія правових наук України спільно із Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого провели «круглий стіл» **«Адміністративна процедура: особливості формування української концепції»**, під час якого відбулося обговорення стану українського законодавства про адміністративну процедуру, що передбачає аналітичний огляд розрізнених, чинних нині процедурних правил, а також презентацію найбільш перспективних проектів законів про адміністративну процедуру.

VIII. ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Національна академія правових наук України у 2017 р. повністю виконала план результативних показників з випуску друкованої продукції за двома бюджетними програмами: 6581020 – наукова і організаційна діяльність президії Національної академії правових наук України, 6581040 – фундаментальні дослідження, прикладні наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері удосконалення законодавства і права, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури.

Зокрема, за бюджетною програмою 6581020 було опубліковано 12 друкованих робіт, 29 публікацій у наукових виданнях; за бюджетною програмою 6581040 – 28 монографій, підручників, науково-практичних посібників, 32 збірника коментарів законодавства, нормативних актів, наукових статей і тез, а також опубліковано 374 наукові статті.

У багатогранній видавничій діяльності, яку здійснюють академіки та члени-кореспонденти академії, помітне місце посідає видавництво «Право», яке входить до складу НАПрН України.

У 2017 році видавництво «Право» видало 184 видань, загальною кількістю 61230 примірників, серед них: 71 збірників законодавства та кодексів, 42 монографії, 28 навчальних посібників, 23 періодичних видання, 15 підручників, 2 довідкових видання.

Видавництво забезпечило підготовку та початок видання **«Великої української юридичної енциклопедії»**. Так, упродовж 2017 року вийшли друком три томи енциклопедії – «Філософія права» (загальний обсяг 1128 сторінок), «Загальна теорія права» (загальний обсяг 952 сторінки), «Кримінальне право» (загальний обсяг 1064 сторінки).

Починаючи з 2009 року Національною академією правових наук України видається Щорічник українського права (Yearbook of Ukrainian law), в якому публікуються найкращі статті членів академії та науковців її установ. З 2014 року Щорічник українського права друкується англійською мовою. Кожен випуск англійської версії надсилається більше ніж у 70 юридичних бібліотек світу, зокрема США, Канади, Австралії, Великої Британії, Німеччини, Португалії, Швейцарії, Норвегії, Данії, Латвії, Литви. У Щорічнику за 2017 рік опубліковано 37 наукових статей з актуальних питань розвитку держави і права.

У 2017 році у Лондонському видавництві Wildy, Simmonds & Hill Publishing вийшли друком третій та четвертий томи п'ятитомної монографії «Правова доктрина України». На початку 2018 року було опубліковано останній (п'ятий) том зазначеної праці. Переклад на англійську мову та його наукову редакцію було здійснено іноземним членом НАПрН України В. Е. Батлером.

ІХ. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Академія активно співпрацює з міжнародною науковою спільнотою шляхом проведення спільних наукових досліджень, запрошення для участі у наукових заходах іноземних учених, взяття участі вітчизняними науковцями у закордонних наукових конференціях, тощо, співпраці та обміну інформацією з міжнародними й іноземними структурами.

Зокрема, академія та її науково-дослідні інститути підтримують творчі зв'язки з Юридичним факультетом Гродненського державного університету ім. Я. Купала (Беларусь), Вільнюським державним університетом, Університетом Миколаса Ромеріса (Литва), Балтійською Міжнародною Академією (Литва), Інститутом відкритого суспільства (Угорщина), Люблінським католицьким університетом імені Іоанна Павла II, Ягеллонським університетом у м. Кракові, Лодзинським університетом, Люблінським університетом імені Марії Кюрі-Складовської, Університетом Варшави, Центром європейської співпраці (Польща), Вроцлавським університетом (Польща), Інститутом Макса Планка (Німеччина), Юридичним факультетом Трнавського Університету (Словаччина), Юридичним факультетом Університету Західної Богемії (Чехія), Юридичним факультетом Карлівського університету (Чехія), Факультетом права та адміністрації Сілезького університету (Польща), Університетом Туріна (Італія), Науково-дослідним центром (Міжвузівської кафедри права і генома людини, Університету Країни Басків Університету Деусто) (Іспанія), Міжнародним центром юридичного захисту прав людини «Interrights» (Велика Британія), Комісією ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL), Інститутом конституційної та правової політики – COLPI, Консультативною Місією Європейського Союзу в Україні (European Union Advisory Mission in Ukraine).

У 2017 році було підписано двохсторонній меморандум про співпрацю в галузі науки між Талліннською школою права та Національною академією правових наук України.

Постійним партнером Національної академії правових наук України в проведенні багатьох наукових проектів виступає Координатор проектів ОБСЄ в Україні. За його допомоги було організовано низку різноманітних наукових заходів, конференцій, літніх шкіл тощо.

Х. КООРДИНАЦІЙНА ТА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ АКАДЕМІЇ, МІЖГАЛУЗЕВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Важливим напрямом співпраці Національної академії правових наук України є співробітництво з Національною академією наук України. Так, починаючи з 2006 р. при НАН України функціонує Експертна рада, головним завданням якої є оцінка всіх тем досліджень, запланованих до фінансування із Державного бюджету України незалежно від відомчого підпорядкування. НАПрН України у 2017 р. отримала від Експертної ради висновки щодо

доцільності дослідження всіх запланованих фундаментальних тем.

Окремі члени Національної академії правових наук України є також членами Національної академії наук України та працюють у її відділеннях, у рамках яких забезпечують взаємодію НАПрН України та НАН України. Так, дійсні члени (академіки) НАПрН України В. Я. Тацій, В. М. Литвин, В. К. Мамутов, Ю. С. Шемшученко, О. Л. Копиленко є дійсними членами (академіками) НАН України, а дійсний член (академік) НАПрН України В. Ф. Сіренко та члени-кореспонденти НАПрН України В. М. Шаповал і В. А. Устименко є членами-кореспондентами НАН України.

Національна академія правових наук України тісно координує свою роботу з Національною академією наук України та іншими національними галузевими академіями з питань атестації науково-дослідних установ, ліцензування аспірантури, координації тематики науково-дослідних робіт тощо. Слід зауважити, що, згідно зі ст. 17 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», при НАН України діє Міжвідомча рада з координації фундаментальних і прикладних досліджень та Рада президентів академій наук, які створюються з метою координації та сприяння розвитку фундаментальної науки. Протягом року відбулося декілька спільних нарад НАН та галузевих академій наук, на яких було вироблено спільні позиції щодо імплементації положень закону, змін у підготовці наукових кадрів, фінансуванні наукових досліджень, узгодженні статутних норм тощо.

5 квітня 2017 р. відбулося засідання Ради президентів академій наук. Участь у ньому взяли президент Національної академії наук України Б. Є. Патон, президент Національної академії аграрних наук України Я. М. Гадзало, президент Національної академії медичних наук України В. І. Цимбалюк, президент Національної академії педагогічних наук України В. Г. Кремень, президент Національної академії правових наук України О. В. Петришин, президент Національної академії мистецтв України А. В. Чебикін, головний учений секретар НАН України академік НАН України В. Л. Богданов, а також віце-президент НАН України академік НАН України С. І. Пирожков, віце-президент НАН України академік НАН України А. Г. Загородній.

Порядок денний складався з низки важливих для діяльності академічної галузі питань, зокрема обрання нових членів академії в національних галузевих академіях наук України, підсумків аудиту системи досліджень та інновацій незалежною комісією експертів Єврокомісії в рамках програми «Горизонт–2020», діяльності аспірантури в наукових установах національних академій наук України у контексті положень нових Законів України «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність», бюджетного фінансування НАН України і національних галузевих академій наук України з Державного бюджету України у 2017 році.

У Національній академії правових наук України здійснюється значна робота з питань координації наукових досліджень у галузі держави і права. Одним із таких напрямів є координація дисертаційних досліджень між науковими та навчальними закладами юридичного профілю. Результати цієї

роботи лягли в основу видання першого та єдиного в Україні **«Переліку тем дисертаційних досліджень з проблем держави і права»**. Цим виданням академія ставить за мету поширення інформації серед наукової громадськості стосовно основних напрямів дисертаційних досліджень, які виконуються в Україні, що дає змогу вченим радам вищих юридичних закладів освіти, юридичних факультетів та науково-дослідницьких установ юридичного профілю, науковим керівникам, здобувачам (аспірантам та докторантам) здійснювати планування науково-дослідної роботи, провадити дисертаційні дослідження з найбільш актуальних проблем держави і права, уникати повторення та дублювання тематики, забезпечуючи ефективність наукових досліджень.

До переліку за 2017 рік увійшли 1212 тем дисертаційних досліджень, опрацьованих членами координаційних бюро відділень Національної академії правових наук України, до окремих з яких надані зауваження.

Науковцями інституту інформатики і права під керівництвом В. Г. Пилипчука в продовження цієї діяльності розроблено Інтернет-ресурс «Правова наука», який містить не тільки базу даних затверджених тем кандидатських і докторських дисертацій, а й уже захищених робіт.

XI. ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ КАДРІВ

У науково-дослідних інститутах Національної академії правових наук України успішно функціонує аспірантура, головною метою якої є підготовка власних наукових кадрів для роботи в установах академії. У 2017 р. підготовка наукових кадрів у аспірантурі здійснювалася в усіх науково-дослідних інститутах Національної академії правових наук України.

Так, у звітному році в аспірантурі науково-дослідних інститутів НАПрН України за бюджетні кошти навчалася **5** аспірантів (**2** – в Інституті вивчення проблем злочинності імені акад. В. В. Сташиса; **2** – в Інституті державного будівництва та місцевого самоврядування, **1** – в Інституті приватного права і підприємництва імені акад. Ф. Г. Бурчака).

У звітному році в докторантурі Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса за рахунок коштів державного бюджету навчався **1** докторант.

Відповідно до Законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Про ліцензування видів господарської діяльності» а також постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» діяльність науково-дослідних інститутів з цього питання підлягає ліцензуванню. Упродовж 2017 року відповідні ліцензії отримали **НДІ приватного права та підприємництва ім. Ф.Г. Бурчака** – в обсязі 30 осіб, **НДІ вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса** – 25 осіб, **НДІ інтелектуальної власності** – 15 осіб та **НДІ інформатики і права** – 15 осіб. НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування

підготував всі необхідні для отримання ліцензії документи та направив їх до Міністерства освіти і науки України.

XII. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Указом Президента України від 19 червня 2013 р., № 337/2013 встановлено загальну чисельність членів академії – 146 чоловік, з яких 53 дійсних членів (академіків) і 93 членів-кореспондентів. Фактично станом на 1 січня 2018 р. до складу Національної академії правових наук України входять 129 членів Академії та 3 іноземних членів, з них: 52 дійсних членів (академіків), 77 членів-кореспондентів.

Науково-організаційний апарат президії академії складає 53 особи (м. Харків – 36, м. Київ – 17), серед яких: 14 докторів юридичних наук, 6 кандидатів наук.

У науково-дослідних інститутах академії працюють 302 наукових працівників, з них науковців, які мають науковий ступінь доктора наук – 83 особи, кандидата наук – 125, зокрема:

Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування

Загальна чисельність працюючих наукових працівників – 54; середній вік – 37 років. Докторів наук – 16; кандидатів наук – 27; мають почесні звання – 6.

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В.В.Сташиса

Загальна чисельність працюючих наукових працівників – 39; середній вік – 45 років. Докторів наук – 12; кандидатів наук – 21; мають почесні звання – 4.

Науково-дослідний інститут правового забезпечення інноваційного розвитку

Загальна чисельність працюючих наукових працівників – 49; середній вік – 40 років. Докторів наук – 11; кандидатів наук – 28; мають почесні звання – 3.

Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності

Загальна чисельність працюючих наукових працівників – 67; середній вік – 43 років. Докторів наук – 11; кандидатів наук – 20; мають почесні звання – 1.

Науково-дослідний інститут інформатики і права

Загальна чисельність працюючих наукових працівників – 43; середній вік – 50 років. Докторів наук – 17; кандидатів наук – 11; мають почесні звання – 7.

Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака

Загальна чисельність працюючих наукових працівників – 50; середній вік – 44 років. Докторів наук – 16; кандидатів наук – 18; мають почесні звання – 3.

За значний особистий внесок у реалізацію державної правової політики, реформування правової системи та законодавства України, підготовку висококваліфікованих фахівців, розвиток вітчизняної науки, формуванні правової культури населення, підвищення правосвідомості науковці Національної академії правових наук України були нагороджені такими державними та урядовими нагородами:

Орденем «За заслуги» I ступеня був нагороджений дійсний член (академік) Святоцький О. Д.

Орденем «За заслуги» III ступеня був нагороджений дійсний член (академік) Рабінович П. М.

Орденем княгині Ольги II ступеня була нагороджена дійсний член (академік) Кузнєцова Н. С.

Звання Заслужений діяч науки і техніки України присвоєно члену-кореспонденту Стефанчуку Р. О.

Почесною грамотою Верховної Ради України були нагороджені дійсні члени (академіки) Скрипнюк О. В., Гончаренко В. Д., Селіванов А. О. та член-кореспондент Коломоєць Т. О.

Почесною грамотою Кабінету Міністрів України була нагороджена член-кореспондент Балюк Г. І.

Лауреатами Премії імені Ярослава Мудрого стали дійсні члени (академіки) Коновалова В. О., Журавель В. А., Шепітько В. Ю., Костицький В. В.

Молоді вчені досягли вагомих результатів у наукових дослідженнях. Так, лауреатом Премії Президента України для молодих учених 2017 року став завідувач відділу проблем договірної права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник Гриняк А. Б. Трьом науковцям академії здійснювалися виплати стипендії Кабінету Міністрів України, а саме: Санніковій М. В., Нетесі Н. В., Гетьману Є. А.

№ п/п	Назва структурної одиниці	Кількість працюючих академіків	Кількість працюючих членів-кореспондентів	Кількість наукових співробітників (чол.)							
				Доктори наук		Кандидати наук		Всього наукових співробітників			
				Осн	Сум	Осн	Сум	Осн	Сум	Разом	
1	президія м. Харків	6	1	3	7	2	2	7	9	16	
2	КРЦ	3	-	1	3	2	-	2	3	8	
3	НДШВІЗ	2	2	3	9	11	10	20	19	39	
4	НДІ ПП і П	2	2	10	5	16	8	35	15	50	
5	НДІ ІВ	1	1	3	8	13	7	48	19	67	
6	НДІ ІІ	-	2	6	11	7	5	26	17	43	
7	НДІ ДБ і МС	5	5	3	13	14	13	26	28	54	
8	НДІПЗІР	2	1	-	11	12	16	21	28	49	

ХІІІ. ФІНАНСОВЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Національна академія правових наук України згідно з чинним законодавством є вищою державною науковою організацією України, що організовує і здійснює фундаментальні дослідження в галузі держави і права. Відповідно до ст. 22 Бюджетного кодексу України академію визначено головним розпорядником бюджетних коштів.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» затверджені видатки для НАПрН України загальним обсягом **31371,5** тис. грн.

За підсумками 2017 року академія профінансована з Державного бюджету в обсязі **31371,5** тис. грн., що складає 100 % від планових річних показників.

Крім того наукові установи академії самостійно отримали у 2017 році по спеціальному фонду бюджету **4543,0** тис. грн., що склало 14,5% від загального обсягу надходжень.

Середньорічна чисельність працюючих у бюджетних установах НАПрН України у звітному році становила **372** осіб.

Кошти, що були визначені Державним бюджетом України у 2017 році за загальним та спеціальним фондом, спрямовувалися на виконання 2-х бюджетних програм.

Державним бюджетом України на 2017 рік видатки на виконання програми **КПКВ 6581040** «Фундаментальні дослідження, прикладні наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері законодавства і права, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури» були затверджені у сумі **26002,8** тис. грн., у тому числі видатки загального фонду – **21194,7** тис. грн., спеціального фонду – **4808,1** тис. грн.

Касові видатки за **КПКВК 6581040** у 2017 році склали **25425,7** тис. грн., у тому числі видатки загального фонду – **21194,7** тис. грн., спеціального фонду – **4231,0** тис. грн.

Державним бюджетом України на 2017 рік видатки на виконання програми **КПКВ 6581020** «Наукова і організаційна діяльність президії Академії правових наук України» були затверджені у сумі **11038,8** тис. грн., у тому числі видатки загального фонду – **10176,8** тис. грн., спеціального фонду – **862,0** тис. грн.

Касові видатки за **КПКВК 6581020** у 2017 році склали **10689,4** тис. грн., у тому числі видатки загального фонду – **10111,2** тис. грн., спеціального фонду – **578,2** тис. грн.

В цілому видатки по Академії за 2017 рік склали **36115,1** тис. грн., у тому числі із загального фонду бюджету – **31305,9** тис. грн. і спеціального фонду **4809,2** тис. грн.

Кошти було витрачено на:

- виплату заробітної плати з нарахуваннями – **27571,5** тис. грн., **або 76,3 %** всіх видатків, у тому числі по загальному фонду – **25603,3** тис. грн. і по спеціальному фонду – **1968,2** тис. грн.;
- придбання предметів постачання і матеріалів, оплату послуг – **1840,3** тис. грн. **або 5,1 %** всіх видатків, у тому числі по загальному фонду – **315,5** тис. грн і по спеціальному фонду – **1524,8** тис. грн.;
- відрядження – **88,1** тис. грн **або 0,2%** всіх видатків, у тому числі по загальному фонду – **30,0** тис. грн і по спеціальному фонду – **58,1** тис. грн ;
- оплату комунальних послуг – **1056,5** тис. грн. **або 3,0%** всіх видатків, у тому числі по загальному фонду – **293,2** тис. грн. і по спеціальному фонду – **763,3** тис. грн.;
- виплату стипендії та довічної плати дійсним членам (академікам) та членам-кореспондентам – **5128,3** тис. грн. **або 14,2 %** всіх видатків, у тому числі по загальному фонду – **5063,9** тис. грн. і по спеціальному фонду – **64,4** тис. грн.;
- сплата податків до бюджету – **339,8** тис. грн. **або 0,9%** по спеціальному фонду;
- придбання обладнання – **90,6** тис. грн. **або 0,3%** по спеціальному фонду.

**Звіт про витрачання коштів Державного бюджету України
Національною академією правових наук України за 2017 рік**

Таблиця №1
(тис.грн.)

Національна академія правових наук України					
Код економічної класифікації видатків	Показники	Загальний фонд		Спеціальний фонд	
		Затверджено кошторисом на рік	Касові видатки	Затверджено кошторисом на рік	Касові видатки
	Видатки – всього	31371,5	31305,9	5670,1	4809,2
	В тому числі:				
2000	Поточні видатки	31371,5	31305,9	5508,9	4718,6
2110,2120	Оплата праці працівників з нарахуваннями на оплату праці	25603,9	25603,3	2146,5	1968,2
2200	Використання товарів і послуг	315,5	315,5	1742,0	1524,8
2250	Видатки на відрядження	30,0	30,0	64,7	58,1
2270	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	357,2	293,2	1078,0	763,3
2800	Інші поточні видатки	1,0	0	410,5	339,8
2700	Соціальне забезпечення	5063,9	5063,9	67,2	64,4
3000	Капітальні видатки	-	-	161,2	90,6

Таблиця № 2
(тис. грн.)

Код економічної класифікації видатків	Найменування бюджетної програми	Загальний фонд		Спеціальний фонд	
		Затверджено кошторисом на рік	Касові видатки	Затверджено кошторисом на рік	Касові видатки
6581020	Наукова і організаційна діяльність Президії Національної академії правових наук України	10176,8	10111,2	862,0	578,2
6581040	Фундаментальні дослідження, прикладні наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері законодавства і права, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури	21194,7	21194,7	4808,1	4231,0
ВСЬОГО		31371,5	31305,9	5670,1	4809,2